

Štefan HAPÁK

Profesor Štefan Hapák, všestranný výtvarník, vysokoškolský pedagóg a vedec s bohatou publikačnou činnosťou. Jeho umelecké snaženia zahŕňali oblasť maľby, kresby, grafiky, ilustrácie, sochárstva, medailérstva a keramiky. Od dôb jeho štúdií ho však napriek širokému záberu jeho diela, sprevádzala programovo a realisticky orientovaná krajinomalba. Zobrazoval slovenskú, hlavne východoslovenskú krajinu – rodný Zemplín, Šariš, Vysoké Tatry, Zamagurie. Jeho krajinárske zábery sú prosté, komorné i panoramatické. Prechádzajú v monumentalizovaný obraz prírodnej krajiny a vyjadrujú úctu a pokoru človeka voči rodnej zemi.

Štefan Hapák sa narodil 16. októbra 1931 v Pinkovciach (okr. Sobrance) v robotnícko-roľníckej rodine. Študoval na Lýceu a Učiteľskom ústave v Užhorode. Prvým jeho pôsobiskom sa v roku 1944 stala ľudová škola v Zboji. V tom istom roku ho však umiestnili do koncentračného tábora v Maďarsku, odkiaľ sa mu podarilo 4. apríla 1945 utiecť. Po prechode frontu sa prihlásil v Gyári k štábu 136. veliteľstva II. ukrajinského frontu. Bol tam organizátorom návratu oslobodených internovaných občanov do vlasti. Po vojne pôsobil na školách v Dúbrave, v Brezovici, v Medzilaborciach. V období rokov 1947 – 1948 študoval na Pedagogickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave, ďalších päť rokov strávil na Akadémii výtvarných umení v Prahe, kde študoval maľbu u prof. Želibského a O. Nejedlého. Ako študent sa venoval písaniu poézie, ktorú publikoval pod pseudonymom St. (S.H.) Paracyn. Od roku 1953 až do odchodu do dôchodku pôsobil na Pedagogickej fakulte v Prešove a na UPJŠ v Košiciach aj ako vedúci Katedry výtvarnej výchovy. V roku 1972 bol menovaný za profesora kresby a grafiky. U svojich študentov vzbudzoval rešpekt. Nie len fyzický, ale aj duchovný rešpekt voči človeku, ktorý pristupuje rovnako k sebe ako k iným. Poctivo, prísne, no v každom prípade autenticky a bez pretvárinky.

Dielo maliara, grafika, sochára a pedagóga Štefana Hapáka zostalo cenným kreatívnym dokumentom, vizuálnym dokladom prítomnosti kultúry a autenticity Rusínov.

Štefan Hapák fyzicky opustil tento svet 23. 3. 1997, Avšak prostredníctvom svojho umeleckého, ale aj bádateľského diela ostáva v pamäti ľudí hlavne ako človek, ktorý svoj umelecký život zasúbil kraju a ľuďom, ktorí sa pre neho stali nevyčerpatelným inšpiračným zdrojom motivácie jeho umeleckej a vedeckej práce.